

Вяра

18.07 по еретическия, †05 юли по православния календар - Света мъченица Агния дева

Житие на света мъченица Агния дева († ок. 305 г.)

*Света Агния. Фрагмент
от стара римска
мозайка*

Света мъченица Агния била родена в древния Рим и възпитана от родителите си в християнската вяра. Когато станала на тринадесет години, чрез временната смърт тя се избавила от вечната и се сподобила с безкраен живот, защото обикнала единия Подател на живота и се привързала към Него от младини. Невръстна на години, тя била стара по съвършения си разум, тялото било младо, но душата била украсена със седините на мъдростта, и прекрасна на лице, тя била още по-прекрасна с твърдостта на вярата. Възпламенена от любовта към Сладчайшия Иисус, роден от Пречистата Дева, тя станала Негова невеста и не искала друг жених освен Него. Благородна по произход и красива по лице, с красотата си тя пленила очите и сърцето на един юноша, сина на областния

началник Симфроний, който веднъж я видял да се връща от женското училище и пламнал от любов към нея. После разпитал за нея и като научил кой е домът на родителите ѝ, започнал да ѝ праща богати дарове и да обещава още по-големи, като я молел да стане негова годеница и да се ожени за него. Света Агния отхвърлила всички дарове като нищожни, без да ги цени, а за себе си казала, че се е посветила на подобър Жених, от Него има по-хубави и скъпоценни дарове и като Негова невеста не може да Го остави и да измени на своята преданост и любов към Него. Но момъкът всеки ден се разгарял с още по-голяма любов и смятал себе си за по-знатен и по-достоеен от другите благородни юноши. Той решил, че девойката иска от него още по-хубави дарове и приготвил много скъпоценни камъни, бисер, съдове и дрехи и сам ги отнесъл при нея. Той я умолявал ту лично, ту чрез познати и приятели да не предпочита никой пред него и изтъквал знатния си произход, богатството, имотите и наследствените земи, които тя ще притежава, ако се омъжи за него. Тогава светата казала по-ясно:

- Иди си от мене ти, който разпалваш греховния пламък, страстен любител на сквернотата и храна за вечната смърт! Отстъпи от мене, защото те изпревари друг Жених, Който ми подари много повече украшения и ме сгоди за Себе Си с пръстена на Своята вяра. С Него не можеш да се сравниш нито по произход, нито по звание. Той ми даде други украшения - на духовната красота. Той сложи на шията и десницата ми скъпоценни камъни, в ушите ми постави обеци от безценни изумруди, препаса ме със светъл и сияен бисер, положи знамение на лицето ми, за да не предпочета никой друг жених освен Него, облече ме в златни одежди и ме украси с безброй огърлици. Освен това ми показа безценно съкровище, което обеща да ми дарува, ако опазя вярата си в Него. Затова не мога нито да погледна друг, за да не опозоря първия си

Жених, нито да оставя Онзи, с Когото здраво съм свързана с връзките на любовта. Неговата знатност е най-висока, могъществото Му е най-голямо, красотата Му е най-прекрасна, а любовта - най-сладка, превъзхождаща всяка благодат. Той вече ми е приготвил чертог. Гласът Му е наслада за мене, от устата Му тече мед и мляко, Неговите чисти обятия ме привързаха към Него, плътта Му се съедини с моята плът и кръвта Му украси моето лице. Майка Му е Дева, а неговият Отец не познава жена. Служат Му ангели, слънцето и луната се удивляват на Неговата красота, по Негова заповед възкръсват мъртви, от допира с Него се изцеляват болни, богатствата Му никога не оскъдняват и съкровищниците Му не опустяват. В Него Единия вярвам и на Него изцяло се отдавам. Като имам Него за свой Жених, оставам дева, като Го обичам, ще бъда непорочна, Него като докосвам, ще остана чиста; от този брак не се раждат деца, чадородието в него е безболезнено, а плодовете му се множат всеки изминат ден.

След тези думи безумният юноша я обикнал още по-силно и страдайки от любовната си мъка, се разболял от скръб и печал. Той легнал болен и тежко въздишал от дълбините на сърцето си, а на лекарите се открила сърдечната му рана. Когато баща му разбрал каква е причината за болестта, веднага пратил при девицата и родителите, за да я вземе за годеница на своя син. А тя, както и преди, отказала и заявила:

- Никога няма да изменя на своя първи Жених.

Разгневеният началник на областта се опитал да разбере кой може да се сравнява със сина му и да унизи така знатния му род? Тогава един от присъстващите обяснил, че Агния от детските си години е християнка и така е прелъстена от християнското вълшебство, че смята Христа, в Когото вярват християните, за свой Жених. Щом научил това началникът се зарадвал, защото като съдия можел да я накаже, задето

оскърбява техните богове, и с властта си да я принуди към брачен съюз със сина си. Той веднага пратил свои слуги да доведат девойката и започнал нечестивия си съд. Отначало се опитвал с ласкателства, а после и със заплахи да я отвърне от Христа и вреното на Него девство. Но Христовата дева не се прелъстила от ласкателствата и не се уплашила от заплахите. Тя останала мъжествена духом и се надсмивала над думите му. Като видял това мъжество, Симфроний се обърнал към родителите ѝ и започнал дълга беседа с тях. Тъй като те били от благороден произход, той не посмял да приложи към тях насилие, а само ги съветвал всячески да убедят дъщеря си да се омъжи. Но те отказали и отвърнали:

- Управителю, ние не сме в състояние да я убедим, защото от детинството знаем волята ѝ - тя никога няма да се съгласи и да се откаже от намерението си.

Тогава управителят заповядал отново да доведат девойката на съд, започнал да говори много за плътската любов и за съпружеството, но лъстивите слова се оказали безсилни и накрая той казал:

- Избери едно от двете: или се съчетай в брачен съюз със сина ми, или, ако желаеш да съхраниш девството си, се посвети на богинята Веста, защото за служение на нея се изискват такива девици.

Блажената Агния отвърнала:

- Ако презрях сина ти, макар и развратен от бясна страст, но все пак жив човек, при това притежаващ разум, способност да чува, да вижда, да ходи и да се ползва от богатата на този свят, ако дори не мога да го гледам заради обета към моя Христос, как тогава мога да почитам глухия, немия, бездушния и неразумен истукан? За да не оскърбя всемогъщия Бог, няма да преклоня глава пред безчувствения камък, защото зная със

сигурност, че няма друг Бог освен Онзи, Който е създал небето и земята чрез Своя Син, нашия Господ Иисус Христос, Който се въплътил заради нас, пострадал и бил погребан, а на третия ден възкръснал и сега царува на небето в безконечно царство. На Него Единия се покланям и служа като на Бог Истински и Жив, а твоята лъжлива богиня и всички ваши мерзки богове проклинам.

Симфроний изслушам думите ѝ и казал:

- Щадя младостта ти и ще ти простя хулите, които изрече против нашите богове, защото виждам, че разумът ти е несъвършен. Затова и ти пощади себе си и не гневи боговете.

Света Агния отвърнала:

- Защо презираш младостта ми, сякаш е неразумна, и защо мислиш, че очаквам милост от тебе? Знай, че достойнството на вярата зависи не от годините и не от телесната възраст, а от разума, и че всемогъщият Бог превъзнася човека повече с ума, отколкото с годините, и го облагодетелства повече чрез разума, отколкото чрез дълголетието. А ти остави своите богове, за чийто гняв ме предупреждаваш - нека те сами се гневят против мене, нека сами говорят, нека сами ми заповядат да им се поклоня и да ги почитам.

Управителят казал:

- Избирай дали заедно с други девизи ще принесеш жертва на богиня Веста, за да спасиш честта на дома си, или ще отидеш в дома на безсрамните жени, за вечен позор на своя род.

Света Агния мъжествено отговорила:

- Ако знаеше Кой е моят Бог, нямаше да говориш така. А аз познавам силата на моя Господ Иисус Христос и не придавам

никакво значение на заплахите ти, защото съм напълно уверена, че и на твоите богове няма да се поклоня, и девството си ще опазя чисто и неопетнено. Аз имам ангел Божий за пазител на тялото ми и моят Господ Иисус Христос, Единородният Син Божий, Когото ти не познаваш, за мене е несъкрушима крепост, незаспиващ страж и постоянен защитник - не така, както вашите богове, които са или парче мед, пригодна за направата на котли, полезни в домакинството, или камъни, с които покриват улиците. Божеството не обитава в камък, а има за престол небето, и не пребивава в мед или в някаква друга по-ценна вещ, а е във вишнето царство, прославяно и почитано от всяко създание. А ти и подобните на тебе, заедно с вашите богове, които са отлети от ваятели и в огън се стопяват, ще бъдете мъчени във вечния огън, ако не се обърнете от идолослужението към Истинския Бог.

Началникът на областта много се разгневил и заповядал да свалят дрехите и да я отведат гола в блудния дом, а глашатаят да вика високо:

- Агния, нечестивата девица, похулила боговете, се отвежда в дома на позора като блудница.

Но Бог не оставил светата девица в упованието и не допуснал Неговата невеста да бъде поругана и посрамена. По Божията воля косите веднага пораснали толкова дълги, че покрили тялото като някаква плътна дреха и никой не могъл да види голотата ѝ. Щом влязла в дома на блудниците, тя видяла ангел Божий, готов да пази нейната девическа чистота, който я покрил с такова неизказано блестящо сияние, че поради силния блясък безсрамните и нечестиви юноши не можели да я гледат. Цялата стая сияела, като озарена от ярко слънце, и когато някой се опитвал да погледне Агния с любопитно око, веднага зорът му се помрачавал. Когато

девойката започнала да се моли, съзряла пред себе си бяла дреха, изтъкани не от човешки, а от ангелски ръце. Тя я облякла и промълвила:

- Благодаря ти, Господи мой Иисусе Христе, че ме сподоби да бъда една от Твоите рабини, като ми дарува тази дреха!

Греховният дом станал дом за молитва и мястото за бесовски утехи станало селение на Божията слава, нечистият дом на блудниците се превърнал във великолепен чертог, където Христовата невеста и явилият ѝ се ангел прославяли и възпявали Бога. Тук идвали мнозина с развратен ум и възпламенени от страст, но щом видели славата, окръжаваща девицата, и Божествената сила, защитаваща нейното девство, изпитвали страх, ставали целомъдрени, покланяли се и си тръгвали. Заедно с връстниците си дошъл и юношата, виновник за злото, изпълнен с нечиста страст. Той искал да извърши насилие над светата девица и се присмивал на другите, които преди него идвали и си отивали без успех, като ги наричал нищожни и слаби. Изпълнен с дръзко намерение, той влязъл в стаята, в която се молела светата, и макар да видял небесното сияние, не въздал чест на Господа, а безсрамно се устремил към девойката. Но преди да я докосне, изведнъж бил обзет от бяс, който със сила го хвърлил на земята и го удушил. Спътниците му дълго го чакали да излезе и затова решили, че върши греховно дело. Един от най-близките му приятели пожелал да го похвали и да го поздрави за изпълнението на желанията му и влязъл в стаята. Но го намерил бездиханен и завикал високо:

- Мъже на Рим, помогнете! Тази вълшебница с чародейството си уби сина на управителя!

Веднага се събрали много хора и като видели какво се е случило, едни я нарекли вълшебница, а други смятали, че не е виновна за смъртта на юношата. Дошъл и баща му и като

видял сина си бездиханен, с ридание се обърнал към светицата:

- О, безчовечна и най-жестока жено! Защо погуби сина ми? Нима не можа върху някой друг да покажеш силата на своето вълшебство? Горко ми! Какво направи? Кажи как го уби!

Светата кротко му отвърнала:

- Уби го онзи, чиято воля той искаше да върши - изконният враг на човешкия род, който има власт над блудниците, над нямащите страх Божий и особено над развратителите на девството. Всички, които влизаха тук преди него, останаха живи и невредими, защото въздадоха хвала на Бога, пратил Своя ангел да ме облече с тази дреха на милосърдието и да опази моето девство, от люлката обещано на Христа. Те виждаха блясъка на ангелското сияние, покланяха се и си тръгваха без вреда, а твоят син, бидейки безсрамен и без страх от Бога, още щом влезе, започна да свирепства и да вилнее, а когато безсрамно протегна ръка да ме докосне, Божият ангел веднага го предаде на сатаната и той бе застигнат от горчива и срамна смърт. Знай, че не с някакво мое вълшебство, а с властта и повелението на Божия ангел той падна мъртъв.

Управителят казал:

- Ще повярвам, че не си умъртвила сина ми с вълшебство, ако измолиш от своя ангел да го възкреси.

Светата отговорила:

- Заради неверието си сте недостойни за такова чудо, но наистина е време да се прояви и да се прослави могъществото на моя Господ Иисус Христос. Затова излезте всички и аз ще се обърна с молитва към моя Бог.

Тя паднала по очи на земята и започнала да се моли със

сълзи, а явилият се ангел Божий я вдигнал и възкресил умрелия юноша. Той излязъл от дома и възкликнал високо:

- Един е Бог на небето и на земята, християнският Бог! Другите богове са нищо, те са измама и заблуждение, което води вярващите в тях към вечна гибел!

Много от хората, видели и чули това, повярвали, и сто и шестдесет човека приели свето Кръщение. Но след известно време езичниците отсекли главите на тях и на възкресения юноша.

Станалото чудо силно смутило езическите жреци и чародеи. Те сами разпространили мълвата за него и предизвикали силно вълнение сред народа. Тогава се обърнали към съдията и викнали високо:

- Изтреби тази вълшебница, умъртви чародейката, която не само убива телата, но обръща душите и сърцата!

Симфроний изпаднал в недоумение, защото искал да пусне светата, но опасявайки се жреците да не въстанат срещу него и да не го прогонят от отечеството, оставил наместника си Аспазий да усмири народното вълнение, а сам си тръгнал, скърбейки, че след възкресяването на сина си не могъл да освободи светата девица. Щом приел властта, Аспазий заповядал сред града да накладат голям огън и да хвърлят в него света Агния. Когато направили това, пламъкът веднага се разделил на две и тя стояла на просторно и прохладно място, а огънят се устремил срещу стоящите наоколо нечестивци и ги изгарял. Народът, виждайки че девойката остава невредима, приписвал това не на Божието всемогъщество, а на вълшебство, вълнувал се и с хулни викове огласял всичко наоколо. А светата мъченица стояла сред огъня и вдигнала ръце нагоре, се молела:

- Слава на Тебе, от всички изповядван и прославян всемогъщи Отче на нашия Господ Иисус Христос, чрез Когото ме избави от ръцете на нечестивите, не допусна да се оскверни душата ми и опази тялото ми чисто! Ето и сега с небесна роса от Светия Дух се разхлажда огънят заради мене, пламъкът се разделя и цялата му сила се устремява против слугите, които искат да ме изгорят. Благодаря Ти, достойно прославяни Боже, че и сред пламъка ми показваш безбоязнен път към Тебе. Вече виждам да се изпълнява това, в което вярвах, имам това, на което се надявах, и получих всичко, каквото желяех. Изповядвам Те с уста и сърце, към Тебе се стремя с всички свои чувства и идвам при Тебе, Живия и Истински Бог, Който с нашия Господ Иисус Христос и със Светия Дух живее и царува през всичките векове. Амин.

Когато светата казала тази молитва и огънят угаснал, Аспазий, опасявайки се от народното негодувание, заповядал да прережат гърлото на светата с меч. Така Христовата мъченица Агния, обагрена в своята кръв, преминала за брак с Безсмъртния Жених. Родителите взели с радост честното тяло на дъщеря си и го положили в една своя нива, недалеч от града, край пътя, наречен Нументана. Вярващите се събирали тук за молитва, особено през нощта, защото се страхували от езичниците, които ги причаквали по пътя и много ги притеснявали. Веднъж те ги нападнали неочаквано, наранили някои с камъни и разгонили всички. Останала само една девойка, връстница на Агния, на име Емерентиана. Тя се преизпълнила с дръзновение и започнала да укорява разбойниците с думите:

- Защо, жестокосърдечни, убивате с камъни невинни хора? Каква вина намирате в онези, които прославят Единия Бог и със своите молитви изпросват за вас много блага?

Езичниците се разярили, убили я с камъни и тя предала духа

си на Господа. В този миг станало силно земетресение, паднали мълнии и гръмотевици и повечето убийци били умъртвени, поразени свише. Оттогава езичниците вече не се осмелявали да притесняват вярващите, които се събирали на гроба на Христовата мъченица. Родителите на света Агния дошли през нощта с презвитери, умили окървавеното честно тяло на света Емерентиана и я погребали близо до света Агния. Те останали при гроба на възлюбената си дъщеря, непрестанно бодърствали и плачели. Една нощ те видели покрай тях да минават ликове от девизи, украсени със светли златоткани одежди и сияещи с небесна слава. Сред тях съзрели дъщеря си, света Агния, която също била озарена от светлина, а от дясната ѝ страна стоял Агнец, по-бял от сняг. Тя се обърнала към другарките си, помолила ги да спрат и да я почакаат и казала на родителите си:

- Не плачете за смъртта ми, а по-добре се радвайте и тържествувайте с мене, защото заедно с тези девизи съм се вселила в светлите обители и сега на небето се съединих с Онзи, Когото на земята обикнах с цялото си сърце.

И станала невидима.

След много години царския престол заел Константин Велики. Дъщеря му Констанция се разболяла тежко. Цялото ѝ тяло се покрило с гнойни струпеи и по него нямало здраво място, а лекарите не могли да ѝ помогнат с нищо. Тя последвала нечий добър съвет и през нощта отишла на гроба на света мъченица Агния, помолила се с твърда вяра и сълзи, а после заспала. Насън видяла светицата, която казала:

- Дерзай, Констанция, и вярвай в Господа Иисуса Христа, Сина Божий, защото чрез вярата в Него сега се изцеляваш от раните си.

Когато се събудила, Констанция се почувствала здрава,

сякаш никога не била боледувала. Тя се завърнала вкъщи и разказала на баща си и братята си как я е изцелила света Агния. В царския дом настъпила голяма радост, радвал се и целият град, прославяйки Бога за това голямо чудо. Мнозина започнали да идват на гроба на мъченицата и получавали различни изцеления. После Констанция измолила от баща си на това място да построи църква в името на светата. Заедно с много други благородни и знатни девойки тя си устроила там жилище и останала девица до самата си кончина. Така бил основан девически манастир при църквата на девата и невестата Христова света Агния, за нейна чест и похвала, за слава на нашия Бог Христос, с Отца и Светия Дух, прославян во веки. Амин.

ЧЕТИ-МИНУТЕ

{{_LINK1_}}